

Opinnäytetyö (AMK)

Liiketalous

Taloushallinto

2015

Niko Arola

VEROETUA MARGINAALIVEROTUKSELLA

Opas kirjanpitäjälle

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU
TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Niko Arola

VEROETUA MARGINAALIVEROTUKSELLA – OPAS KIRJANPITÄJÄLLE

Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää, mitä marginaaliverotus on ja miten se toimii. Työssä selvitetään menettelyn soveltamisen edellytykset, erityiskysymykset ja kirjanpitokäsittely. Tutkimuksen toisena tärkeänä tavoitteena on myös osoittaa marginaaliverotusmenettelyn tuoma hyöty verrattuna normaaliin arvonlisäveromenettelyyn sekä tarjota taloushallinnon alan ammattilaiselle tarvittavat työkalut omaan työhön ja asiakasyritysten ohjeistamiseen.

Marginaaliverotusmenettelyn tutkiminen toteutettiin teorialähtöisesti. Työn teorian perustana ovat arvonlisäverolaki, verohallinnon julkaisut ja Leena Äärilän ja Ritva Nyrhisen Arvonlisäverotus käytännössä –kirja. Menettelyn vaatimat käytännön toimet esitetään seuraamalla kuvitteellisen yrityksen Vaihtotavara Oy:n toimintaa.

Opinnäytetyön tuloksena on opas marginaaliverotusmenettelyn soveltamiseen. Opas tarjoaa lukijalleen kattavan kuvan erilaisista tilanteista, joissa marginaaliverotusta voidaan käyttää. Työ todistaa marginaaliverotusmenettelyn tuoman veroedun verrattuna normaaliin arvonlisäveromenettelyyn. Työssä esitetään esimerkkikirjaukset tilanteisiin, joissa menettelyä sovelletaan sekä miten suoritettava arvonlisävero muodostuu.

Marginaaliverotus edellyttää tarkkaa seuranta ja asianmukaiset laskumerkinnot. Marginaaliverotusmenettelyn hyödyt ovat sitä suuremmat, mitä enemmän yritys ostaa ja myy menettelyyn soveltuvaa tavaraa. Tämän työn esimerkissä 7 todistetaan, että jo alle 10 000 euron kuukausittaisella myynnillä voidaan saavuttaa tuhansien eurojen verohyöty kolmen kuukauden aikana.

ASIASANAT:

Arvonlisävero, marginaalivero, kirjanpito, käytetyt tavarat

BACHELOR'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Business | Financial Management

2015 | 41

Pirjo Varanka

Niko Arola

TAX GAINS WITH MARGIN SCHEME – GUIDE TO AN ACCOUNTANT

The objective of the thesis is to find out what margin scheme is and how it operates. The thesis will study the prerequisites and special conditions of applying the margin scheme, as well as the bookkeeping procedure. A secondary objective is to show the benefits of the margin scheme in comparison to the regular value-added tax procedure. The thesis will provide financial management professionals with the necessary tools to utilize the margin scheme and to guide their clientele.

The study of the margin scheme was conducted deductively. The basis of the theoretical framework is the Finnish legislature and the publications of the Finnish Tax Administration. In addition to public sources, the theory is based on the book "Arvonlisäverotus käytännössä" by Leena Äärilä and Ritva Nyrhinen. The practical actions to be taken are presented through a fictional company called Vaihtotavara Oy in the thesis' empirical part.

The result of the study is a comprehensive and consistent guide to the application of margin scheme. The results will provide a profound understanding of the different situations where applying margin scheme is not only possible, but beneficial. The study will also provide clear explanatory booking examples. In addition, the thesis will show how the payable value-added tax accumulates during a selected tax season.

The benefits of margin scheme are the bigger the more the company buys and sells merchandise appropriate for margin scheme procedures. The application of the margin scheme may prove to be laborious, especially if the entrepreneur is not accustomed to following the company's sales strictly. The margin scheme requires specific monitoring and appropriate invoice entries.

KEYWORDS:

Value-added tax, margin scheme, bookkeeping, second-hand merchandise

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	6
2 MARGINAALIVEROTUS	7
2.1 Periaate	7
2.2 Soveltamismahdollisuudet	8
2.2.1 Käytetyn tavarán kauppa	8
2.2.2 Taide-,keräily- ja antiikkiesineet	9
2.3 Ostotilanteet, joihin marginaaliverotusmenettely soveltuu	9
2.3.1 Ei-verovelvollinen myyjä	10
2.3.2 Verovelvollinen myyjä	11
2.3.3 Myyjänä toinen jälleenmyyjä	12
3 MARGINAALIVEROTUKSEN ERITYISKYSYMYKSET	13
3.1 Ulkomaankauppa	13
3.2 Ahvenanmaan-kauppa	13
3.3 Liikkeen luovutus	16
3.4 Marginaaliverotusmenettelyn purkaminen	18
4 KÄYTÄNNÖN TOIMENPITEET	22
4.1 Laskumerkintävaatimukset	22
4.1.1 Ostolasku	22
4.1.2 Myyntilasku	22
4.2 Erilläänpito-velvoite	23
4.3 Veron määrän laskeminen ja kirjanpitokäsittely	24
4.3.1 Tavarakohtainen menettely	24
4.3.2 Yksinkertaistettu menettely	26
4.4 Ajallinen kohdistaminen	37
5 YHTEENVETO	38
LÄHTEET	41

TAULUKOT

Taulukko 1. Liikkeen jatkajan vähennysoikeus.	17
Taulukko 2. Marginaaliverotus verrattuna normaaliin menettelyyn.	36

1 JOHDANTO

Tämän opinnäytetyön aiheena on arvonlisäveron marginaaliverotusmenettely. Marginaaliverotusmenettelyä voidaan soveltaa käytettyjen tavaroiden sekä taidete-, keräily- ja antiikkiesineiden kauppaan. Matkatoimistopalveluja, joihin myös sovelletaan marginaaliverotusmenettelyä, ei käsitellä tässä työssä. Marginaaliverotusmenettelyä soveltava yritys maksaa arvonlisäveroa vain myytävän tuotteen katteesta eli myynti- ja ostohinnan erotuksesta.

Valitsin marginaaliverotuksen työni aiheeksi, koska olen omassa työelämässäni kohdannut yrityksiä, joiden liiketoiminta sallisi tämän menettelyn käytön, mutta joko tietämättömyyden tai osaamattomuuden takia ne eivät sitä sovello. Liiketoiminnaltaan tyypillisiä yrityksiä marginaaliverotuksen käyttöön ovat esimerkiksi kirpputorit, antikvariaatit ja käytettyjen autojen myyjät. Yritykset, jotka säännöllisesti ostavat ja myyvät menettelyyn sopivaa tavaraa, voivat menettää huomattavia rahasummia myymällä tavaraa normaalilla arvonlisäveromenettelyllä.

Työssä selvitetään, mitä marginaaliverotus on, mitä sen käyttö edellyttää ja mitkä hyödyt siitä voi saada. Työssä seurataan kuvitteellista yritystä Vaihtotavara Oy:tä, joka toimii käytettyjen tavaroiden osta ja myy -liikkeenä. Esimerkit havainnollistavat menettelyn soveltamisen edellytykset, toimenpiteet ja hyödyt.

Tämän työn tavoitteena on tarjota kirjanpitäjille ja muille taloushallinnon työntekijöille selkeät ja johdonmukaiset ohjeet marginaaliverotusmenettelyn käyttöön. Työssä esitetään oikea kirjanpitokäsittely eri tilanteissa sekä osoitetaan, kuinka maksettava arvonlisävero marginaaliverotuksessa muodostuu. Työssä myös verrataan marginaaliverotusmenettelyn ja normaalin arvonlisäveromenettelyn vaikutusta maksettavaan arvonlisäveroon.

Työn tärkeimpinä lähteinä ovat olleet verohallinnon julkaisut, arvonlisäveroa käsittelevät lait ja Äärilän ja Nyrhisen (2013) kirja Arvonlisäverotus käytännössä.

2 MARGINAALIVEROTUS

Marginaaliverotusmenettelyä käytetään usein tilanteissa, joissa yritys ostaa tavaraa yksityishenkilöltä. Kun verovelvollinen jälleenmyyjä myy tavarahan eteenpäin, myyntihinnassa on piilevänä se arvonlisävero, joka on sisällynyt tavarahan ostohintaan. Piilevä arvonlisävero voidaan poistaa marginaaliverotusmenettelyä soveltamalla. Marginaaliverotusmenettelyä voidaan soveltaa esimerkiksi käytetyn tavarahan kauppaan sekä taide-, keräily- ja antiikkiesineiden myyntiin. Myös matkatoimistopalveluihin sovelletaan tätä menettelyä. (Koponen 2013, 122.) Matkatoimistopalvelut on rajattu tämän työn ulkopuolelle.

2.1 Periaate

Verovelvollisten vähennysoikeuden pääsääntö on, että osto tapahtuu toiselta arvonlisäverovelvolliselta verollisena. Tavallisilla kuluttajilla ei ole arvonlisäverotuksessa vähennysoikeutta eivätkä he tilitä myynnistään veroa. Kun verovelvollinen ostaa kuluttajalta tavarahan myyntiä varten, ostohintaan sisältyy kuluttajan aikanaan maksama vero piilevänä, koska kuluttaja ei ole voinut vähentää tätä veroa. Marginaaliverotusmenettelyä käytetään tämän piilevän veron poistamiseksi. Menettelyssä vero maksetaan yksityisestä kulutuksesta ostetun tavarahan osto- ja myyntihinnan erotuksesta eli ainoastaan jälleenmyyjän katteesta. (Joki-Korpela ym. 2009, 76.)

Marginaaliverotetun tavarahan ostaja ei saa vähentää ostohintaan sisältyvää jälleenmyyjän katteesta maksamaa veroa. Tämän takia marginaaliverotusmenettelyn käyttäminen ei olekaan järkevää, jos ostaja on toinen verovelvollinen ja tavara tulee käyttöomaisuudeksi. Marginaaliverotusmenettelyn soveltaminen sopii tilanteisiin, joissa myynti tapahtuu joko suoraan ei-verovelvolliselle kuluttajalle tai toiselle jälleenmyyjälle, joka myy tavarahan edelleen ei-verovelvolliselle kuluttajalle soveltaen marginaaliverotusmenettelyä omaan myyntiinsä. (Äärilä & Nyrhinen 2013, 494.)

2.2 Soveltamismahdollisuudet

Marginaaliverotusmenettelyä voidaan soveltaa verotta tapahtuneeseen käytetyn tavaran ja myös taide-, keräily- ja antiikkiesineiden hankintaan. Sitä voidaan soveltaa myös verollisesti maahantuotuihin taide-, keräily- ja antiikkiesineisiin. Menettely koskee tavaroita, jotka myydään eteenpäin sellaisenaan tai enintään tavanomaiseen myyntikuntoon saatettuna. (Verohallinto 2014.)

2.2.1 Käytetyn tavaran kauppa

Jälleenmyyjä voi soveltaa menettelyä käytettyihin tavaroihin, jotka ovat olleet käytössä ja jotka myydään edelleen käytettäväksi joko sellaisenaan tai korjattuna, kunnostettuna tai osiin purettuna. Käytettynä tavarana pidetään vain irtainta esinettä, ei esimerkiksi rakennusta. (Arvonlisäverolaki 30.12.1993/1501.)

Menettelyä ei voida soveltaa, jos käytetystä tavarasta tulee käsittelyn jälkeen kokonaan toinen tavara. Esimerkiksi metalliromun hankintaan menettelyä ei voida soveltaa, jos murskataan, paloitellaan tai käsitellään muulla tavoin ja myydään käsittelyn jälkeen eteenpäin. (Verohallinto 2010.)

Käytetyllä tavaralla voidaan tarkoittaa myös elävää eläintä, jolloin eläimen ensimmäisen ostajan katsotaan ottaneen eläimen käyttöön. Näin ollen kuluttajan omistuksessa olevan elävän eläimen hankintaan myyntiä varten voidaan soveltaa marginaaliverotusmenettelyä. (Äärilä & Nyrhinen 2013, 495.)

2.2.2 Taide-,keräily- ja antiikkiesineet

Taide-esineellä tarkoitetaan

- tauluja, kollaaseja ja maalauksia
- alkuperäiskaiverruksia, -painoksia ja litografioita
- alkuperäisveistoksia ja –patsaita
- taiteilijan alkuperäisluonnosten mukaisia käsintehtyjä kuvakudoksia
- taiteilijan ottamia ja hänen vedostamiensa signeerattuja ja numeroituja valokuvia. (Arvonlisäverolaki 30.12.1993/1501.)

Keräilyesineillä tarkoitetaan esimerkiksi leimattuja ja leimaamattomia postimerkkejä ja veromerkkejä. Lisäksi keräilyesineinä voidaan pitää arvoleimoja, ensipäiväkuoria, ehiöitä ja vastaavia tavaroita. Keräilyesine-määritelmän edellytyksenä on, etteivät kyseiset merkit ole voimassa. Keräilyesineiksi voidaan laskea myös käyvät postimerkit, jos niiden hinta on määräytynyt käyvän arvon sijasta niiden keräilyarvon perusteella. (Äärilä & Nyrhinen 2013, 496.)

Antiikkiesineillä tarkoitetaan tavaroita, jotka ovat yli 100 vuotta vanhoja, eivätkä ole taide- tai keräilyesineitä (Arvonlisäverolaki 30.12.1993/1501).

2.3 Ostotilanteet, joihin marginaaliverotusmenettely soveltuu

Arvonlisäverolain mukaan jälleenmyyjä voi käyttää marginaaliverotusmenettelyä, jos osto tapahtuu verottomana joko Suomessa tai EU:n alueella. Tavarantoimittajan on voinut olla joko ei-verovelvollinen tai verovelvollinen, joka ei ole voinut tehdä yleistä arvonlisäveron vähennystä hankinnastaan. (Äärilä & Nyrhinen 2013, 498.) Seuraavassa esimerkkejä ostotilanteista, joissa voidaan soveltaa marginaaliverotusmenettelyä.

2.3.1 Ei-verovelvollinen myyjä

Menettelyä sovelletaan usein silloin, kun myytäväksi ostetun tavarahan myyjä ei ole itse verovelvollinen. Myyjä voi olla ei-verovelvollinen kahdesta syystä: kyseessä on muu kuin elinkeinonharjoittaja tai myyjä on elinkeinonharjoittaja, jonka toiminta on verotonta vähäisen liikevaihdon perusteella. (Äärilä & Nyrhinen 2013, 498-499.)

Isossa osassa menettelyyn soveltuvista tilanteista myyjänä on joku muu kuin elinkeinonharjoittaja. Tällaisia esimerkkejä on kolme: yksityishenkilö, oikeushenkilö tai konkurssipesä. Yksityishenkilöltä ostettu käytetty tavara voidaan myydä eteenpäin marginaaliverotusmenettelyä soveltaen, jos tavara on ollut henkilön yksityiskäytössä. Jälleenmyyjän tulee pyytää henkilöltä selvitys siitä, että myytävä tavara on ollut yksityishenkilön omassa käytössä. (Äärilä & Nyrhinen 2013, 499.)

Myyjänä voi olla myös oikeushenkilö, kuten esimerkiksi yleishyödyllinen yhdistys, säätiö tai kuolinpesä. Tällöin menettelyn soveltamisen ehtona on, että myytävä tavara on ollut arvonlisäverotuksen ulkopuolisessa toiminnassa. Jälleenmyyjän tulee pyytää oikeushenkilöltä asiakirja, josta ilmenee, että kysymyksessä on verottomassa käytössä olleen tavarahan myynti. (Äärilä & Nyrhinen 2013, 499.)

Käytetyn tavarahan myyjänä voi olla myös konkurssipesä, joka ei ole jatkanut konkurssiin menneen yrityksen arvonlisäverollista toimintaa, eikä ole ilmoittautunut arvonlisäverovelvolliseksi pesän realisoinnin ajaksi. Menettelyä voidaan soveltaa vain konkurssipesän käyttöomaisuuden myyntiin. Jos konkurssipesä myy uutena hankittua vaihto-omaisuutta, menettelyä ei voida soveltaa, koska kyseessä ei ole käytetty tavara. Tämän vuoksi jälleenmyyjän tulee saada konkurssipesältä selvitys siitä, että tavara on ollut konkurssipesän käyttöomaisuutta. (Äärilä & Nyrhinen 2013, 499.)

Myös toiselta elinkeinonharjoittajalta ostettu tavara voi soveltua marginaaliverotusmenettelyyn. Tällöin kyseessä tulee olla elinkeinonharjoittaja, jonka toiminta on verotonta vähäisen liikevaihdon perusteella. Tässäkin tilanteessa on tärkeää

huomata, että menettelyä voi soveltaa vain ei-verovelvolliselta ostettuun käytettyyn tavaraan. (Äärilä & Nyrhinen 2013, 499.)

2.3.2 Verovelvollinen myyjä

Normaalisti kahden verovelvollisen välinen kauppa on normaalin arvonlisäverotuksen alainen. Arvonlisäverolaissa on kuitenkin nostettu kaksi tilannetta, joissa on kyseessä veroton osto, johon voidaan soveltaa marginaaliverotusmenettelyä.

Jälleenmyyjä voi soveltaa marginaaliverotusmenettelyä, jos hän hankkii tavaran elinkeinonharjoittajalta, jolla on oikeus myydä tavara verotta arvonlisäverolain 61 §:n perusteella. Hankinta on veroton, ja siihen voidaan soveltaa menettelyä, jos tavara on ollut elinkeinonharjoittajan vähennyskelvottomassa käytössä, esimerkiksi edustuskäytössä, työsuhdeautona, verottomassa toiminnassa tai yksityisluonteisessa käytössä. (Tomperi 2013, 252.)

Marginaaliverotusmenettelyä ei voida kuitenkaan soveltaa, jos ostettu tavara ei ole ollut kokonaisuudessaan myyjän vähennyskelvottomassa käytössä. Jos tavarasta 70 % on ollut vähennyskelpoisessa käytössä, myyntihinta sisältää 70 prosenttia verollista myyntiä ja 30 % verotonta myyntiä. Myyjä maksaa veroa osasta myyntihintaa ja jälleenmyyjä vähentää hankintaan sisältyvän ja laskussa näkyvän avoimen veron osuuden. Myydessään tavaraa eteenpäin, jälleenmyyjä joutuu kuitenkin maksamaan veroa koko myyntihinnasta. (Äärilä & Nyrhinen 2013, 500.)

Marginaaliverotusmenettelyä voidaan soveltaa sellaisen käytetyn tavaran myyntiin, jonka ostohinnasta jälleenmyyjä ei ole voinut tehdä vähennystä arvonlisäverolain 228 §:n siirtymäsäännöksen perusteella. Oston verottomuus perustuu lain 1767/1995 voimaantulosäännökseen, johon on viitattava jälleenmyyjälle annettavassa laskussa. (Äärilä & Nyrhinen 2013, 500.)

2.3.3 Myyjänä toinen jälleenmyyjä

Marginaaliverotusmenettelyä voidaan soveltaa myös tilanteissa, joissa tavarahan myyjänä on toinen arvonlisäverovelvollinen jälleenmyyjä. Ensimmäisen jälleenmyyjän tulee kuitenkin tehdä myyntilaskuun merkintä, että myyntiin on sovellettu marginaaliverotusmenettelyä. Käytetyn tavarahan kaupassa tämä merkintä tulee olla muodossa ”Voittomarginaalijärjestelmä – käytetyt tavarat”. (Äärilä & Nyrhinen 2013, 500-501.)

Menettelyä voidaan soveltaa myös, jos hankinta tehdään toisessa EU:n jäsenvaltiossa olevalta arvonlisäverovelvolliselta jälleenmyyjältä, joka on soveltanut omaan myyntiinsä marginaaliverotusmenettelyä. Ensimmäisen myyjän on tehtävä tästä laskuun merkintä, josta selviää, että menettelyä on käytetty. Käytetyn tavarahan oston merkinnän tulee olla ”Margin scheme – Second-hand goods”. Tällaista hankintaa ei käsitellä yhteisöhankintana. (Äärilä & Nyrhinen 2013, 501.)

3 MARGINAALIVEROTUKSEN ERITYISKYSYMYKSET

3.1 Ulkomaankauppa

Marginaaliverotusmenettelyä voidaan soveltaa myös EU:n sisällä tapahtuvassa yhteisökaupassa. Ostettaessa tavaraa toisesta EU-maasta, jälleenmyyjällä on mahdollisuus valita marginaaliverotusmenettelyn ja normaalien yhteisömyynnin määräyksien väliltä. Yhtälailla myytäessä tuotetta toiseen EU-maahan, jälleenmyyjä voi soveltaa kumpaa menettelyä tahansa. On kuitenkin tärkeä huomata, että kaupan osapuolten on etukäteen sovittava, mitä menettelyä käytetään, sillä jos tositemerkinnät ovat puutteellisia, marginaaliverotusmenettelyä ei voida soveltaa. (Kallio 2009, 43.)

Marginaaliverotusmenettelyä ei voida soveltaa myytäessä tavaraa EU:n ulkopuolelle. Sitä ei voida soveltaa myöskään ostettaessa käytettyä tavaraa EU:n ulkopuolelta. Jälleenmyyjä voi kuitenkin halutessaan soveltaa menettelyä ostaessaan yhteisön ulkopuolelta taide-, keräily- tai antiikkiesineitä. Tällöin verovelvollinen jälleenmyyjä voi valita marginaaliverotuksen ja normaalien arvonlisäverolain säännöksiä soveltamisen väliltä. Jos jälleenmyyjä päättää soveltaa kauppaan marginaaliverotusta, tavarankantohintana pidetään tullauspäätöksestä ilmenevää arvonlisäveron laskentaperustetta lisättynä verolla. (Kallio 2009, 44.)

3.2 Ahvenanmaan-kauppa

Koska Ahvenanmaan maakunta ei kuulu EU:n veroalueeseen, myynti Manner-Suomesta Ahvenanmaalle käsitellään arvonlisäverotuksen osalta samoin kuin myynti EU:n ulkopuolisiin maihin. Tämän seurauksena myynti Manner-Suomesta Ahvenanmaalle, oli se yksityishenkilölle tai kauppiaille, on verotonta. Tästä myynnin verottomuudesta seuraa, että marginaaliverotusta ostoon soveltaneen jälleenmyyjän on palautettava aikanaan tehty marginaaliverovähennys. Tämän lisäksi tullin perii tavarankantajan arvonlisäveron niin kuin yhteisön ulkopuolisessa kaupassa normaalistikin. (Äärilä & Nyrhinen 2013, 509.)

Jälleenmyyjän on mahdollista soveltaa marginaaliverotusmenettelyä kauppaan Ahvenanmaalla myös tuotteesta, joka on ostettu Manner-Suomesta. Sama toimii myös toisinpäin Ahvenanmaalta tuotuun tuotteeseen. Käytän esimerkkinä tilannetta, jossa tuotteen jälleenmyyjä on Ahvenanmaalla.

Ahvenanmaalainen jälleenmyyjä voi soveltaa Manner-Suomesta tuotuun ja verottomana ostettuun käytettyyn tavarahan marginaaliverotusmenettelyä vain jos tavarasta on tuonnin yhteydessä myönnetty tuontihuojennus. Tuontihuojennusmenettelyä sovelletaan vain käytettyyn tavarahan eikä se koske taide-, keräily- tai antiikkiesineitä. (Äärilä & Nyrhinen 2013, 510-511.)

Tuontihuojennusmenettelyä käytetään vain sellaisiin käytettyihin tavaroihin, joista vero on suoritettu jo hankinnan yhteydessä. Veron tulee sisältyä tavarahan arvoon vielä tuontihetkellä. Tuontihuojennusta laskettaessa Ahvenanmaan-tuonnista suoritettavaa arvonlisäveroa pienennetään ottamalla huomioon Suomessa tai muussa EU:n jäsenvaltiossa maksetusta piilevästä arvonlisäverosta se osuus, joka edelleen sisältyy tavarahan arvoon maahantuontivaiheessa. Piilevää veroa ei sisällytetä veron perusteeseen. Se myös vähennetään muutoin suoritettavaksi tulevasta arvonlisäverosta. (Tulli 2012.)

Jos tuotteen arvo on laskenut edellisen oston ja maahantuonnin välillä, piilevää veroa pienennetään samassa suhteessa. Jos tuotteen arvo on laskenut 50 %, myös siinä olevaa piilevää veroa pienennetään 50 %. Jos tuotteen arvo on noussut, piilevän veron määrä pysyy samana, eikä nouse samassa suhteessa arvon kanssa. Esimerkissä 1 on tuote, jonka arvo on laskenut. Jos esimerkin auto maksaisi 20 000 €, niin laskelmassa vähennettävän piilevän veron määrä olisi 2704,92 €.

Esimerkki 1

Vaihtotavara Oy ostaa Ahvenanmaalta auton myydäkseen sen eteenpäin suomalaiselle ostajalle. Auto ostetaan käytettynä yksityiseltä henkilöltä 7 000 euron hintaan.

Tuontihuojennusta laskettaessa tulee selvittää, millä hinnalla yksityishenkilö on auton aikanaan ostanut. Tämä edellyttää esimerkiksi vanhaa ostokuittia, jonka löytäminen ei aina ole mahdollista. Yksityishenkilö maksoi autostaan aikanaan, 15 000 €. Auto on ostettu vuonna 2009 kun verokantana oli 22 %, joten hintaan sisältyy piilevää veroa 2704,92 € ($15000 \times 22/122$). Suomalainen jälleenmyyjä maksaa autosta 7000 €, johon sisältyvän veron osuus on 1262,30 € ($7000 \times 22/122$). Tuonti tapahtuu verokannan ollessa 24 %. Maksettavaksi tuleva arvonlisävero määräytyy seuraavasti:

tuonnin arvo	7000 €
- <u>piilevä vero</u>	<u>1262,30 €</u>
= veron peruste	5737,70 €
arvonlisävero 24 %	1377,05 €
- <u>piilevä vero</u>	<u>1262,30 €</u>
= maksettava vero	114,75 €

Vaihtotavara Oy:n suoritettavaksi veroksi muodostui siis 114,75 €. Arvonlisäveron yritys maksaa normaalisti muiden tuotteiden arvonlisäveron kanssa.

Tuonnin kirjanpitokäsittely on hyvin yksinkertainen:

Tuonti 0 %	Tuonnin lask. Alv	Tuonnin alv-velka
7000	114,75	114,75

Kirjanpitotositteena tulee säilyttää tuontiasiakirjat sekä edellä ollut verolaskelma. Mahdollista tarkastusta varten on hyvä säilyttää myös kopio edellisen omistajan ostopapereista, sillä niillä on suuri merkitys tuontihuojennuksen määrään.

3.3 Liikkeen luovutus

Liiketoiminnan jatkaja voi arvonlisäverolain mukaan soveltaa hankkimiensa tavaroiden myyntiin marginaaliverotusmenettelyä samoin edellytyksin kuin liikkeen aikaisempi omistaja. Liikkeen luovuttajan on annettava jatkajalle luotettava selvitys marginaaliverotusmenettelyn soveltamisen edellytyksistä. (Arvonlisäverolaki 30.12.1993/1501.)

Jos liiketoiminnan luovuttaja on soveltanut luovutettaviin tuotteisiin yksinkertaistettua marginaaliverotusmenettelyä, tavarasta ostokuukautena tehty vähennys jää voimaan myös liiketoiminnan jatkajan verotuksessa. Jos luovuttaja on soveltanut tavarakohtaista marginaaliverotusmenettelyä, jatkajan myydessä tuotteen voittomarginaalina pidetään tavarán myyntihinnan ja luovuttajan maksaman ostohinnan erotusta. (Verohallinto 2009.) Näitä kahta eri menettelytapaa käsitellään tässä työssä luvussa 4.3.

Verohallinnon (2009) mukaan liikkeen luovuttajan jatkajalle annettavassa selvityksessä tulee ilmetä seuraavat tiedot:

1. selvityksen antamispäivä
2. luovuttajan ja luovutuksensaajan nimet, osoitteet sekä y-tunnukset
3. luovutuksen luonne ja
4. luovutettavien tavaroiden ostohinnat. (Verohallinto 2009.)

Jos tuotteisiin on sovellettu yksinkertaistettua menetelmää, jatkaja tarvitsee lisäksi selvityksen tuotteiden ostohinnoista, niiltä osin kuin liikkeen luovuttaja ei ole voinut käyttää ostohintoja hyväkseen marginaaliverotuksessa.

Esimerkki 2a

Jos luovuttaja on ostanut esimerkiksi kirjoja yhteishintaan 1 000 € ja myynyt niitä yhteensä 700 eurolla, hänen negatiivinen voittomarginaalinsa on -300 €. Tästä negatiivisesta voittomarginaalista liiketoiminnan jatkajan on saatava selvitys, jotta marginaaliverotusmenettelyä tulee sovellettua jatkossakin oikein. Toisin sanoen

liiketoiminnan jatkaja voi myydä kyseisiä kirjoja vielä 300 eurolla ennen kuin saavuttaa nollapisteen. Sen ylittävästä myynnistä yrittäjä joutuu maksamaan arvonalisäveroa. (Verohallinto 2009.)

Esimerkki 2b

Tilanne on toinen, jos edellisen esimerkin kirjoja olisi myyty yhteensä 1 500 eurolla. Tällöin kirjojen voittomarginaali on 500 €, josta liikkeen luovuttaja on joutunut suorittamaan veron. Tässä tilanteessa liiketoiminnan jatkaja ei voi käyttää kirjojen ostohintaa enää hyväkseen. Kirjojen koko myyntihinnasta muodostuu voittomarginaali, josta hänen on suoritettava vero.

Seuraavassa on havainnollistava taulukko edellisistä esimerkeistä

Taulukko 1. Liikkeen jatkajan vähennysoikeus.

Esimerkki	2a	2b
Kirjojen hankintahinta	1 000 €	1 000 €
Myynti luovutushetkellä	700 €	1 500 €
Voittomarginaali	- 300 €	500 €

Esimerkin 2a yrittäjä voi siis myydä juuri tämän erän kirjojan vielä 300 eurolla verottomasti, mutta se edellyttää, että hänellä on luotettava selvitys aikaisemmalta liiketoiminnan harjoittajalta.

3.4 Marginaaliverotusmenettelyn purkaminen

Marginaaliverotusmenettely on purettava, jos sen soveltamisen edellytykset eivät täyty. Jos menettely pitää purkaa, tavaran ostoon ja myyntiin on sen jälkeen sovellettava arvonlisäverolain yleisiä säännöksiä. Verohallinnon julkaisun mukaan marginaaliverotusmenettely on purettava, jos

- tuote tai tilanne ei vastaa menettelyn soveltamisen edellytyksiä
- myyntilaskussa on virheellisesti tehty merkintä suoritettavasta verosta
- tavara on vuokrattu asiakkaalle verollisena
- myytäväksi aiottu tavara otetaan yrityksen omaan käyttöön
- jälleenmyyjä myy tavaran verotta, esim. vientimyyntinä Yhteisön ulkopuolelle
- tavara luovutetaan eteenpäin vastikkeetta
- yritys ei ole enää verovelvollinen tai
- myytävästä tuotteesta tulee käsittelyn jälkeen kokonaan toinen tavara, jolloin menettelyä ei voida soveltaa (Verohallinto 2010.)

Kun tuotteen marginaaliverotusmenettely puretaan, lisätään verokauden voittomarginaaliin hankinnan yhteydessä voittomarginaalista vähennetty ostohinta. Lisäys kohdistetaan sille kalenterikuukaudelle, jonka aikana tavara on otettu muuhun käyttöön tai virheellisestä myynnistä on veloitettu ostajaa. Tällöin yrittäjä joutuu maksamaan arvonlisäveroa koko myyntihinnasta. (Arvonlisäverolaki 30.12.1993/1501.)

Marginaaliverotusmenettelyn purkautuessa on tärkeää tehdä kirjanpitokirjaukset oikein. Käytetään esimerkin 1 käytettyä autoa esimerkkinä. Auton veroton ostohinta on 7 000 €.

Esimerkki 3

Vaihtotavara Oy:n omistaja päättää, että myymättä jäänyt auto otetaan yrityksen omaan käyttöön.

Koska autoon sovelletaan tavarakohtaista menettelyä ja se kirjattaisiin marginaaliverotettaviin ostoihin vasta myynnin tapahtuessa, auton ostohinta on vähennyskelvottomien ostojen tilillä. Auto tulee siis kirjanpidossa siirtää pois vähennyskelvottomat ostot –tililtä yrityksen taseeseen autot ja ajoneuvot –tilille. Kirjanpitokirjaus tehdään seuraavasti: per autot ja ajoneuvot an ostot 0 % 7 000 €. Tärkeää on huomata, että kirjaus tehdään arvonlisäverottomalle tilille.

Ostot 0 %		Autot ja ajoneuvot 0 %	
(7000)			
	7000	7000	

Auton käyttötarkoitushan tulee olla aina selkeä, sillä se vaikuttaa sen kirjanpito-käsittelyyn ja siihen, miten mahdollinen myynti käsitellään. Myytäväksi tarkoitettua autoa ei voi käyttää yrityksen jokapäiväiseen toimintaan ja käyttöomaisuuteen kuuluvasta autosta tulee tehdä vuosittaiset poistot.

Esimerkki 4

Vaihtotavara Oy onnistuu myymään 6 000 eurolla ostamansa auton yhdysvaltalaiselle ostajalle 10 000 euron hintaan.

Yritys myy auton verotta yhdysvaltalaiselle autokauppiaalle hintaan 10 000 €. Jos sovelletaan tavarakohtaista menettelyä, auto on jo valmiiksi vähennyskelvottomien ostojen tilillä, eikä sitä tarvitse sieltä siirtää minnekään. Jos myyntiä ei ole

vielä kirjattu, se kirjataan normaalista oikealle tililleen, eli tässä tapauksessa vientimyyntiin.

Ostot 0 %	Vientimyynti
6000	10000

Jos auton myyntihinta on virheellisesti kirjattu marginaaliverotettavien myyntien tilille, kirjaus on purettava ja auton myyntihinta siirrettävä oikealle tilille.

Marginaaliverotettavat	Vientimyynti
Myyntit 24 %	
10000	10000

Jos kirjanpitoon on vahingossa merkitty laskennallisia arvonlisäveroeriä, kuten myynnin alv-velkaa, nekin tulee luonnollisesti purkaa samalla tavalla, sillä vientimyynti on veroton myynti.

Esimerkki 5

Vaihtotavara Oy myy toisen 6 000 eurolla ostetun auton suomalaiselle yksityishenkilölle 9 000 euron hintaan. Laskutuksessa käy kuitenkin virhe, ja laskuun on merkitty suoritettavan veron määrä 24 %:n verokannan mukaan. Tämä tarkoittaa, että myyntiin sovelletaan arvonlisäverolain yleisiä säännöksiä.

Ostokirjaus tehdään vähennyskelvottomien ostojen tilille. Jos myyntikirjausta ei ole vielä tehty, myynti kirjataan normaalille arvonlisäverolliselle myynti-tilille. Myyntihintaan sisältyvä arvonlisävero saadaan kertomalla hinta kaavalla:

$$\frac{24 \times 9000}{124} = 1741,94$$

Myynnin suoritettava alv kirjataan myyntien alv-velka –tilille.

Ostot 0 %	Myynnit 24 %	Myynnin alv-velka
6 000	7258,06	1741,94

Jos kirjaus on tehty virheellisesti marginaaliverotettavien myyntien tilille, kirjaus puretaan esimerkin 3 tavoin, mutta tässä tapauksessa myyntihinta kirjataan arvonlisäverolliselle myynti-tilille.

Marginaaliverotettavat			
Myynnit 24 %		Myynti 24 %	
	(9000)		
9000		7258,06	

Vaihtotavara Oy voi välttää arvonlisäveron maksamisen toimittamalla kohtuullisessa ajassa korjatun laskun ostajalle. Laskumerkintävaatimuksia käsitellään enemmän luvussa 4.1.

4 KÄYTÄNNÖN TOIMENPITEET

4.1 Laskumerkintävaatimukset

Marginaaliverotusmenettelyn käyttö edellyttää oikeita laskumerkintöjä. Myyntilaskun on täytettävä lain edellyttämät vaatimukset. Jotta marginaaliverotusta voi soveltaa, myös ostolaskussa tulee olla selkeät ja ennen kaikkea oikeat merkinnät. Marginaaliverotusmenettelyä sovellettaessa, laskuun on lisättävä merkintä menettelyn soveltamisesta tai viittaus asiaa koskevaan lain pykälään.

4.1.1 Ostolasku

Ostolaskusta pitää selkeästi käydä ilmi, että kyseessä on arvonlisäverolain mukainen veroton hankinta. Ostolaskun lisäksi kyseessä voi olla myös esimerkiksi lain edellytykset täyttävä kuitti, josta selviää, että kyseessä on veroton hankinta. Jos tuotteen myyjänä on toinen jälleenmyyjä, joka on soveltanut omaan hankintaansa marginaaliverotusmenettelyä, ostolaskussa tulee olla merkintä siitä. Laskun tulee sisältää peruste, miksi kauppahinta ei sisällä avointa veroa. (Verohallinto 2010.)

Jos ostolasku ei täytä edellä mainittuja kriteereitä, tuotteeseen ei voida soveltaa marginaaliverotusmenettelyä. Tällöin hankinta kirjataan verottomaksi ostoksi ja jälleenmyyjä joutuu tilittämään myyntihinnasta normaalin arvonlisäveron ilman marginaaliverotuksen tuomaa huojennusta. (Verohallinto 2010.)

4.1.2 Myyntilasku

Kun myyjä soveltaa marginaaliverotusta myytävään tuotteeseen, myyntilaskussa tulee olla merkintä menettelyn soveltamisesta. Merkintä voi olla esimerkiksi viittaus arvonlisäverolain 79 a §:ään tai maininta siitä, että myyntiin sovelletaan marginaaliverotusmenettelyä. (Arvonlisäverolaki 30.12.1993/1501.)

Myyntilaskussa ei saa olla veroa koskevaa merkintää. Myyntiin sovelletaan arvonlisäverolain yleisiä säännöksiä, jos myyntilaskussa mainitaan veron määrä. Tässä tilanteessa myyjä ei voisi tehdä vähennystä veron perusteesta ja joutuisi maksamaan koko normaalin veron myyntihinnasta. Jos veron määrä on tullut erehdyksessä myyntilaskuun, jälleenmyyjän on annettava ostajalle uusi lasku kohtuullisessa ajassa. Uudessa laskussa tulee tällöin olla viittaus aiempaan virheelliseen laskuun. Korjauksen edellytyksenä on, että ostaja ei ole vielä tehnyt alv-vähennystä ja että ostajan ja myyjän tarkoituksena oli tehdä kauppa marginaaliverotusmenettelyä soveltaen. (Äärilä & Nyrhinen 2013, 502.)

Jos myydään käytettyä tavaraa asennettuna ja työstä veloitetaan erikseen, on laskussa eroteltava tavarán ja työn osuudet. Tällöin tavarán kohdalla tulee olla merkintä marginaaliverotusmenettelystä. Työn osuus on normaalin arvonlisäveron alainen ja sille tulee merkitä veron peruste, yksikköhinta ilman veroa, verokanta ja suoritettavan veron määrä. Työn osuuden arvonlisävero on normaalisti vähennettävissä. (Verohallinto 2010.)

4.2 Erilläänpito-velvoite

Marginaaliverotusmenettelyn soveltamisen edellytyksenä on, että yrittäjä pitää marginaaliverotusmenettelyssä olevat tavarat erillään muista myynneistä ja ostoista. Erilläänpito-velvoite koskee sekä tavallista kirjanpitoa että varastokirjanpitoa.

Varastokirjanpidossa erilläänpitoa tarvitaan, jotta yrittäjä voi osoittaa, että on ostanut tuotteet jälleenmyyntiä varten, eikä esimerkiksi omaan käyttöön, jolloin marginaaliverotusmenettelyä ei voisi soveltaa. Mikäli voittomarginaalin laskemiseen käytetään sekä tavarakohtaista että yksinkertaistettua menetelmää, nämä ostot ja myynnit on erotettava toisistaan omille tileilleen. (Verohallinto 2010.)

Yrittäjän on pidettävä erillään myös eri verokantojen alaiset marginaaliverotetut tuotteet, jos niitä on. Esimerkiksi antikvariaatti myy käytettyjä huonekaluja (24% alv) ja kirjoja (10% alv). Näiden tuotteiden ostot ja myynnit on luonnollisesti kirjattava omille kirjanpitotileilleen. (Arvonlisäveroasetus 21.1.1994/50.)

4.3 Veron määrän laskeminen ja kirjanpitokäsittely

Marginaaliverotusmenettelyssä maksettavan veron määrä lasketaan voittomarginaalista. Voittomarginaalilla tarkoitetaan myynti- ja ostohinnan erotusta. Veron määrä voidaan laskea kahdella eri tavalla. Tavarakohtainen menettely sopii yrityksille, jotka soveltavat menettelyä vain silloin tällöin. Tavarakohtaista menettelyä on hyvä käyttää myös silloin, kun kyseessä on tavallista suurempi hankinta. Yksinkertaistettu menettely on suositeltava tapa yrityksille, jotka säännöllisesti ostavat ja myyvät menettelyyn soveltuvaa tavaraa. Yritys voi myös käyttää molempia menettelyjä rinnakkain, mutta tällöin on tärkeää pitää eri menettelyn alaiset tuotteet erossa toisistaan. (Svensk 2011, 92.)

Yksinkertaistettua menettelyä sovellettaessa ostot voidaan kirjata marginaaliverotettavien ostojen tilille jo niiden hankintakuukautena toisin kuin tavarakohtaisessa menettelyssä. Kirjanpitolautakunta on todennut, että yksinkertaistettua menettelyä käytettäessä tuotteiden laskennallinen vero voidaan kirjata ostojen perusteella ostojen oikaisueräksi ja arvonnlisäverosaamiseksi. Samoin voidaan tehdä myyntien osalta. Näitä laskennallisia eriä ei kuitenkaan saa suoraan vähentää osto- ja myyntitileiltä, vaan ostot ja myynnit kirjataan omille tileilleen bruttomääräisinä. (Kirjanpitolautakunta 1400/1996.)

4.3.1 Tavarakohtainen menettely

Tavarakohtaisessa menettelyssä voittomarginaali lasketaan yksittäisen tavaran myynti- ja ostohinnan erotuksesta. Mahdolliset myynnin oikaisuerät vähennetään veron perusteesta. Voittomarginaali ilman veroa saadaan laskukaavalla

$$\text{voittomarginaali} - \frac{\text{verokanta} \times \text{voittomarginaali}}{100 + \text{verokanta}}$$

Jos yritys myy tuotteen tappiolla, ei tappion määrään sisältyvää negatiivista veroa saa käyttää alentamaan muista tuotteista maksettavaa veroa. Marginaaliverotusmenettelyn hyöty jää silloin käyttämättä. (Äärilä & Nyrhinen 2013, 504.)

Vero ilmoitetaan ja suoritetaan siltä kuukaudelta, jonka aikana tavara on luovutettu ostajalle. Jos myyjä kuitenkin noudattaa tilikauden aikana laskutusperustetta, vero suoritetaan laskutuskuukaudelta. Jos tavarasta maksetaan ennakkomaksua, koko myyntihinnan vero tulee suorittaa siltä kuukaudelta, jolta ennakkomaksu kertyy. Laskettu vero ilmoitetaan kausiveroilmoituksessa kohdassa ”Vero kotimaan myynneistä” oikealla verokannalla. (Äärilä & Nyrhinen 2013, 504.)

Tavarakohtaisessa menettelyssä on tärkeää huomata, ettei ostoa kirjata marginaaliverotettavien ostojen tilille ennen kuin myynti tapahtuu. Siihen asti osto kirjataan vähennyskelvottomiin ostoihin, josta se siirretään marginaaliverotettavien ostojen tilille myyntikuukautena.

Esimerkki 6

Vaihtotavara Oy:n omistaja ostaa maaliskuussa huutokaupasta käytetyn peräkärryn 1 000 eurolla. Aikansa ostajaa etsittyään, hän saa peräkärryn myydyksi saman vuoden heinäkuussa 1 600 euron hintaan.

Tavarakohtainen voittomarginaali on siis 600 euroa. Peräkärryn verokanta on 24 %. Veron peruste saadaan siirtämällä luvut edellä esitettyyn kaavaan:

$$600 - \frac{24 \times 600}{124} = 483,87$$

Nyt kun veron peruste tiedetään, voidaan vero laskea kertomalla 483,87 verokannalla 24 %. Maksettavaksi veroksi tulee 116,63 €. Samaan tulokseen pääsee myös vähentämällä veron perusteen voittomarginaalista: $600 - 483,87 = 116,63$.

Yritys ilmoittaa veron heinäkuun kausiveroilmoituksessaan. Maksettavaksi vero erääntyy 12.9.

Kirjanpidossa kauppa käsitellään seuraavasti:

Marginaaliverotettavat ostot 24 %		Marginaaliverotettavat myynnit 24 %		Ostot 0 %	
1				1000	
2	1000				1000
3			1600		
Pankkitili		Marginaaliverotettavien myyntien lask. Alv		Marginaaliverotettavien myyntien alv-velka	
1	1000				
3	1600				
4			116,63		116,63
5	116,63			116,63	

1. Peräkärryn hankinta kirjataan ostot 0 % -tilille, koska tavarakohtaisessa menettelyssä osto kirjataan marginaaliverotettavien ostojen tilille vasta myyntivaiheessa.
2. Peräkärry myydään ja alkuperäinen osto siirretään oikealle tilille.
3. Myyntisumma kirjataan marginaaliverotettavien ostojen tilille kokonaisuudessaan.
4. Laskennallinen vero kirjataan alv-velka tilille.
5. Yritys maksaa veron.

Kuten edellä olevasta voidaan nähdä, tavarakohtaisessa menettelyssä kirjanpito-käsittely on melko yksinkertaista. Voittomarginaalin ja laskennallisen veron laskelmat tulee säilyttää kirjanpitositteena mahdollista tarkastusta varten.

4.3.2 Yksinkertaistettu menettely

Yksinkertaistetussa menettelyssä vero lasketaan verokauden eli tavallisesti kalenterikuukauden aikana myytyjen tuotteiden voittomarginaalista. Voittomarginaalista tulee vähentää veron osuus. Laskennan perustana on kuukauden aikana myytyjen tuotteiden myyntihinta, josta vähennetään kuukauden aikana hankittu-

jen tuotteiden ostohinta. Yksinkertaistetussa menettelyssä seurataan siis jokaisen verokannan marginaaliverotettuja ostoja ja myyntejä kokonaisuutena. (Arvonlisäverolaki 30.12.1993/1501.)

Voittomarginaalista vähennetään myynnin oikaisuerät niin kuin tavarakohtaisessa menettelyssäkin. Myös luottotappiot saa vähentää kokonaisuudessaan voittomarginaalista. Jos verokauden marginaaliverotettavat ostot ovat myyntejä suuremmat, negatiivinen voittomarginaali lisätään seuraavan kauden saman verokannan alaisiin marginaaliverotettaviin ostoihin. Tällöin se otetaan huomioon myynnin voittomarginaalin vähennyksenä. Negatiivisella voittomarginaalilla ei saa pienentää verokauden muusta myynnistä suoritettavaa veroa eikä eri verokannan marginaaliverotettavan myynnin voittomarginaalia. (Äärila & Nyrhinen 2013, 505.)

Esimerkki 7

Esimerkissä 7 kuvataan, kuinka yrityksen tilitettävä arvonlisävero vaihtelee sen mukaan, soveltaako se marginaaliverotusmenettelyä vai arvonlisäverolain yleisiä säännöksiä. Esimerkissä esitetään myös tilanteiden kirjanpitokäsittely molempia tuotteiden, kirjojen ja muiden tavaroiden, osalta. Selkeyden vuoksi ostot ja myynnit on kirjattu kertasummana.

Tapa 1 Marginaaliverotusmenettely

Vaihtotavara Oy osti maaliskuussa käytettyä tavaraa myyntiä varten yhteensä 3 000 eurolla. Maaliskuun myynti saman verokannan tuotteissa oli 5 000 euroa. Lisäksi liike osti käytettyjä kirjoja 1 000 eurolla ja myi kirjoja 10 %:n verokannalla verokauden aikana yhteensä 2 500 eurolla.

Maaliskuun voittomarginaali kirjojen osalta on siis 1 500 euroa ja muiden tavaroiden osalta 2 000 euroa. Ensin lasketaan muiden tavaroiden veron peruste:

$$2000 - \frac{24 \times 2000}{124} = 1612,90$$

Sen jälkeen lasketaan käytettyjen kirjojen veron peruste:

$$1500 - \frac{10 \times 1500}{110} = 1363,64$$

Maksettava vero saadaan selville joko kertomalla veron peruste veroprosentilla tai vähentämällä voittomarginaalista veron peruste. Muiden tavaroiden maksettava vero on 387,10 euroa ja kirjojen vero on 136,36 euroa maaliskuulta.

Maaliskuun maksettava alv määräytyy seuraavasti:

	Kirjat	Muut
Ostetut käytetyt tavarat	-1 000 €	-3 000 €
Myydyt käytetyt tavarat	2 500 €	5 000 €
Voitto	1 500 €	2 000 €
Veron peruste	1 363,64 €	1 612,90 €
Vero	136,36 €	387,10 €

Vaihtotavara Oy ilmoittaa verot maaliskuun kausiveroilmoituksessaan kohdistuen summat oikealle verokannalle. Jos yrityksellä ei ole muuta toimintaa, maaliskuun veron määrä on yhteensä 523,46 euroa. Verojen eräpäivä on 12.5.

Maaliskuun muiden tavaroiden myynti käsitellään kirjanpidossa seuraavasti:

Marginaaliverotettavat ostot 24 %		Marginaaliverotettavien ostojen alv-saaminen		Marginaaliverotetta- vien ostojen lask. Alv	
1	3000	580,65			580,65
3			580,65		
Marginaaliverotettavat myynnit 24 %		Marginaaliverotettavien myyntien lask. Alv		Marginaaliverotetta- vien myyntien alv-velka	
2	5000	967,75			967,75
3				967,75	
Pankkitili		Maksettava alv			
3		580,65	967,75		
4	387,10	387,10			

1. Laskennallinen alv-saaminen saadaan laskemalla $3000 \times \frac{24}{124}$
2. Kuukauden myynti 5000 €. Laskennallinen alv 967,75 €
3. Laskennalliset alv-tilit päätetään tilitettävän arvonlisäveron tilille.
4. Maksettava alv –tili nollaantuu kun yritys maksaa veron.

Maaliskuun kirjojen myynti käsitellään seuraavasti:

Marginaaliverotettavat ostot 10 %		Marginaaliverotettavien ostojen alv-saaminen		Marginaaliverotetta- vien ostojen lask. Alv	
1	1000		90,91		90,91
3			90,91		
Marginaaliverotettavat myynnit 10 %		Marginaaliverotettavien myyntien lask. Alv		Marginaaliverotetta- vien myyntien alv-velka	
2	2500	227,27			227,27
3				227,27	
Pankkitili		Maksettava alv			
3		90,91	227,27		
4	136,36	136,36			

1. Laskennallinen alv-saaminen saadaan laskemalla $1000 \times \frac{10}{110}$
2. Kuukauden myynti 2500 €. Laskennallinen alv 227,27 €
3. Laskennalliset alv-tilit päätetään tilitettävän arvonlisäveron tilille.
4. Maksettava alv –tili nollaantuu kun yritys maksaa veron.

Huhtikuussa kirjojen myynti laski ja isot hankinnat painoivat muidenkin tavaroiden tuloksen tappiolle. Yritys osti kirjoja huhtikuussa 1 500 eurolla ja myi niitä 1 000 eurolla. Muita tavaroita ostettiin 6 000 eurolla ja myytiin 4 000 eurolla.

Kirjojen voittomarginaali oli siis -500€ ja muiden tavaroiden -2 000€. Huhtikuun tappioon sisältyvä laskennallinen vero on siis kirjojen osalta 45,45€ ja muiden tavaroiden osalta 387,10€.

Huhtikuussa Vaihtotavara Oy:n laskelma näytti seuraavalta:

	Kirjat	Muut
Ostetut käytetyt tavarat	-1 500 €	-6 000 €
Myydyt käytetyt tavarat	1 000 €	4 000 €
Voitto	- 500 €	-2 000 €
Veron peruste	- 454,55 €	- 1 612,90 €
Vero	- 45,45 €	- 387,10 €

Huhtikuun muiden tavaroiden myynnin kirjanpitokäsittely:

	Marginaaliverotettavat ostot 24 %	Marginaaliverotettavien ostojen alv-saaminen	Marginaaliverotetta- vien ostojen lask. Alv
1	6000	1161,29	1161,29
3		(387,10)	774,19
	Marginaaliverotettavat myynnit 24 %	Marginaaliverotettavien myyntien lask. Alv	Marginaaliverotetta- vien myyntien alv-velka
2	4000	774,19	774,19
3			774,19

1. Ostot 6000 €. Ostojen laskennallinen vero 1161,29 €
2. Myynnit 4000 €. Myyntien laskennallinen vero 774,19 €
3. Velkatili nollataan ja saldo siirretään pienentämään ostojen alv-saamista, jonka loppusaldoksi verokaudelta jää 387,10 €. Tämä saldo jää tilille pienentämään myöhempää arvonlisäveroja.

Huhtikuun kirjojen myynti käsitellään seuraavasti:

Marginaaliverotettavat ostot 10 %		Marginaaliverotettavien ostojen alv-saaminen		Marginaaliverotetta- vien ostojen lask. Alv	
1	1500	136,36			136,36
3		(45,45)	90,91		
Marginaaliverotettavat myynnit 10 %		Marginaaliverotettavien myyntien lask. Alv		Marginaaliverotetta- vien myyntien alv-velka	
2	1000	90,91			90,91
3				90,91	

1. Ostot 1 500 €. Ostojen laskennallinen vero 136,36 €
2. Kuukauden myynti 1000 €. Laskennallinen alv 90,91 €
3. Velkatili nollataan ja saldo siirretään pienentämään ostojen alv-saamista, jonka loppusaldoksi verokaudelta jää 45,45 €. Tämä saldo jää tilille pienentämään myöhempiä arvonlisäveroja.

Toukokuussa myynti kasvoi ja edellisen kuun investoinnit tuottivat tulosta. Kirjojen myynti oli 2 500 € ja niitä ostettiin kauden aikana 500 eurolla. Muiden tavaroiden myynti oli 6 000 € ja niiden ostot 3 000 €.

Verokauden voittomarginaali kirjojen osalta on siis 2 000 € ja muiden tavaroiden osalta 3 000 €. Edellisen sivun kaavaa käyttäen saadaan kirjojen maksettavaksi veroksi 181,81 €. Muiden tavaroiden maksettava arvonlisävero on 580,65 €. Suoritettavasta verosta vähennetään edellisen verokauden negatiivinen vero. Tässä on tärkeää muistaa, että vähennys tehdään saman verokannan tuotteelle.

Toukokuun laskelma näyttää seuraavalta:

	Kirjat	Muut
Ostetut käytetyt tavarat	-500 €	-3 000 €
Myydyt käytetyt tavarat	2 500 €	6 000 €
Voitto	2 000 €	3 000 €
Veron peruste	1 818,19 €	2 419,35 €
Vero	181,81 €	580,65 €
Negatiivinen vero	-45,45 €	-387,10 €
Verokaudelta maksettava vero	136,36 €	193,55 €

Toukokuun muiden tavaroiden myynti käsitellään kirjanpidossa seuraavasti:

Marginaaliverotettavat ostot 24 %		Marginaaliverotettavien ostojen alv-saaminen		Marginaaliverotetta- vien ostojen lask. Alv	
1	3000	(387,1)			580,65
3		580,65	967,75		
Marginaaliverotettavat myynnit 24 %		Marginaaliverotettavien myyntien lask. Alv		Marginaaliverotetta- vien myyntien alv-velka	
2	6000	1161,29			1161,29
3				1161,29	
Pankkitili		Maksettava alv			
3		967,75	1161,29		
4	193,54	193,54			

1. Verokauden ostot 3000 €. Laskennallinen vero 580,65 €.
2. Myynnit 6000 €. Laskennallinen vero 1161,29 €.
3. Laskennallisten alv-tilien päättäminen maksettava alv –tilille. Tässä on muistettava huomioida viime kaudelta siirtynyt alv-saamisten alkusaldo.
4. Arvonlisäveron maksaminen.

Toukokuun kirjojen myynti käsitellään kirjanpidossa seuraavasti:

Marginaaliverotettavat ostot 24 %		Marginaaliverotettavien ostojen alv-saaminen		Marginaaliverotetta- vien ostojen lask. Alv	
1	500	(45,45)			45,45
3		45,45	90,91		
Marginaaliverotettavat myynnit 24 %		Marginaaliverotettavien myyntien lask. Alv		Marginaaliverotetta- vien myyntien alv-velka	
2	2500	227,27			227,27
3				227,27	
Pankkitili		Maksettava alv			
3		90,91	227,27		
4	136,36	136,36			

1. Verokauden ostot 500 €. Laskennallinen vero 45,45 €.
2. Myynnit 2 500 €. Laskennallinen vero 227,27 €.
3. Laskennallisten alv-tilien päättäminen maksettava alv –tilille. Tässä on muistettava huomioida viime kaudelta siirtynyt alv-saamisten alkusaldo. Pyöristettynä saamisten yhteissummaksi tulee 90,01 €
4. Arvonlisäveron maksaminen.

Tapa 2 Normaali arvonlisäveromenettely

Jos liike ei sovelle marginaaliverotusmenettelyä, käytettyjen tavaroiden ostot käsitellään kirjanpidossa arvonlisäverottomana ostona. Yritys maksaa arvonlisäveroä koko myyntihinnasta normaalien arvonlisäverolain säännöksiä mukaan. Käytetään esimerkkinä samoja myyntilukemia kuin tavassa 1.

Maaliskuussa liike myi 2 500 eurolla kirjoja ja 5 000 eurolla muuta käytettyä tavaraa. Kirjamyynnin veron peruste saadaan samalla kaavalla kuin aikaisemmin, mutta nyt voittomarginaalin tilalle laitetaan myynnin kokonaisarvo:

$$2500 - \frac{10 \times 2500}{110} = 2272,73$$

Kirjoista maksettava vero maaliskuulta on $2500 - 2272,73 = 227,27 \text{ €}$

Samaa kaavaa käyttämällä saadaan selville muun myynnin veron peruste:

$$5000 - \frac{24 \times 5000}{124} = 4032,26$$

Maksettava vero on $5000 - 4032,26 = 967,74 \text{ €}$

Yhteensä liike joutuu maksamaan arvonlisäveroa maaliskuulta 1195,01 €. Marginaaliverotusmenettelyä soveltava liike joutui tilittämään samasta myynnistä 523,46 €. Tilitettävä arvonlisävero on siis yli kaksinkertainen verrattuna liikkeen, joka soveltaa myyntiinsä marginaaliverotusmenettelyä.

Ero kasvaa huomattavasti huhtikuussa, sillä tappiollinen myynti ei hyödytä yritystä, joka ei sovelle marginaaliverotusmenettelyä. Ostot käsitellään silti arvonlisäverottomana ja myynneistä yritys joutuu maksamaan täyden arvonlisäveron.

Huhtikuun myynti oli kirjojen osalta 1000 € ja muiden tavaroiden osalta 4000 €. Käyttämällä samaa kaavaa saadaan maksettavaksi veroksi kirjojen osalta 90,91 € ja muiden tavaroiden osalta 774,19 €. Ero on huomattava, koska marginaaliverotusta soveltava yritys ei joudu maksamaan huhtikuusta ollenkaan arvonlisäveroa ja saa negatiivisen laskennallisen veron verran vähennystä seuraavalta verokaudelta.

Toukokuun myynti oli kirjojen osalta 2500 € ja muiden tavaroiden osalta 6000 €. Kirjoista maksettava alv on 227,27 € ja muista tavaroista 1161,29 €. Ero on jälleen huomattava verrattuna tapaan 1.

Tapojen vertailu

Marginaaliverotusmenettelyä soveltamalla Vaihtotavara Oy:n verotaakaksi tuli siis yhteensä 853,37 €. Arvonlisäverolain yleisiä säännöksiä noudattamalla yrityksen maksettavaksi veroksi tuli yhteensä 3448,67 €. Maksettavan arvonlisäveron ero on siis yli 2 500 €. Esimerkin pohjalta voidaan todeta, että säännöllisesti käytettyä tavaraa myyvän yrityksen kannattaa ehdottomasti soveltaa marginaaliverotusmenettelyä.

Marginaaliverotusmenettelyn hyödyt käyvät selvästi ilmi seuraavassa taulukossa, jossa vertaillaan maksettavan arvonlisäveron määrää marginaaliverotusmenettelyllä ja normaalilla arvonlisäveromenettelyllä (Taulukko 2).

Taulukko 2. Marginaaliverotus verrattuna normaaliin menettelyyn.

Maksettava alv	Kirjat Marginaaliverotusmenettely	Kirjat normaali ALV	Muut tavarat Marginaaliverotusmenettely	Muut tavarat normaali ALV
Maaliskuu	136,36 €	227,27 €	387,10 €	967,74 €
Huhtikuu	0,00 €	90,91 €	0,00 €	774,19 €
Toukokuu	136,36 €	227,27 €	193,55 €	1161,29 €
Yhteensä	272,72 €	545,45 €	580,65 €	2903,22 €

Kymmenen prosentin verokannan myynnissä Vaihtotavara Oy säästi siis 50 prosenttia maksettavassa arvonlisäverossa kun se sovelsi marginaaliverotusmenettelyä. Ero on vielä selvempi muiden tavaroiden osalta, kun verokanta on 24 %. Marginaaliverotusmenettelyllä maksettavaksi tuleva arvonlisävero on vain 20 % siitä, mitä normaalilla menettelyllä tulisi maksettavaksi.

Kirjojen myynti koko vertailujaksolla oli 6 000 euroa. Tältä ajalta Vaihtotavara Oy maksoi yhteensä 272,72 euroa arvonlisäveroa, joka on 4,5 % myynnin bruttomäärästä. Normaalilla arvonlisäveromenettelyllä luvuksi saadaan 9 %.

Muiden tavaroiden myynti vertailujaksolla oli 15 000 euroa. Tältä ajalta Vaihtotavara Oy maksoi arvonlisäveroa yhteensä 580,65 euroa. Se on vain 3,9 % myynnin kokonaissummasta. Normaalilla arvonlisäveromenettelyllä Vaihtotavara Oy maksettava alv oli 19 %:ia myynnin bruttomäärästä.

4.4 Ajallinen kohdistaminen

Tavarakohtaisessa menettelyssä tavarán ostohinta kirjataan tavarakohtaisten marginaaliverotettavien ostojen tilille vasta tavarán myyntikuukautena. Tämä siksi, että tavarakohtaisessa menettelyssä voittomarginaali tiedetään vasta kun tuote on myyty eteenpäin. Veron maksuun sovelletaan yleisiä arvonlisäverolain säännöksiä. Vero kohdistetaan kuukaudelle, jonka aikana suorittamisvelvollisuus syntyy. Arvonlisäverolain mukaan arvonlisävero tulee suorittaa, kun myyty tavara on toimitettu tai palvelu suoritettu. (Arvonlisäverolaki 30.12.1993/1501.)

Laki sallii myös maksuperusteisen arvonlisäveron kohdistamisen. Tämä tarkoittaa sitä, että vero kohdistetaan kuukaudelle, jonka aikana ostajaa on veloitettu. Maksuperusteisen kohdistamisen etu on siinä, että tuotteen veroa ei joudu maksamaan ennen kuin siitä on saatu maksu ostajalta. Tilikauden viimeiselle kuukaudelle tulee kuitenkin kohdistaa kaikki myynnistä muodostuvat verot, vaikka niitä ei olisi vielä maksettu. (Leppiniemi & Kykkänen 2009, 62.)

Yksinkertaistetussa menettelyssä verokauden voittomarginaali syntyy sen kauden aikana myytyjen ja ostettujen tuotteiden hintojen erotuksesta. Ajallinen kohdistaminen on siis hyvin yksinkertaista. Myynnin veroon sovelletaan edellä mainittuja arvonlisäverolain säännöksiä.

5 YHTEENVETO

Marginaaliverotusmenettelyssä yrittäjä voi vähentää ostohintaan sisältyvän piilevän veron, jota ei normaalissa arvonlisäveromenettelyssä voi vähentää. Menettelyn soveltamisen edellytykset ovat tarkoin määriteltäviä. Kaikkiin ostotilanteisiin ja –tuotteisiin ei menettelyä voi soveltaa.

Menettelyyn soveltuvat tuotteet ovat melko yksiselitteisiä. Suurin osa menettelyyn sovellettavista tuotteista on verotta ostettuja käytettyjä tavaroita. Marginaaliverotusmenettelyä sovelletaan myös taide-, keräily- ja antiikkiesineiden kauppaan. Myös matkatoimistopalvelumyyntiin menettelyä sovelletaan.

Menettelyyn soveltuvien ostotilanteiden luokittelu on jo vähän vaikeampaa. Pääsääntönä on, että tuote joko ostetaan ei-verovelvolliselta myyjältä tai se on ollut vähennyskelvottomassa käytössä, kuten edustuskäytössä. Ei-verovelvollisia myyjiä on tavallisesti joko yksityinen henkilö, pientä liiketoimintaa harjoittava yritys tai konkurssipesä.

Marginaaliverotusmenettelyn soveltaminen edellyttää monta käytännön asiaa. Laskumerkinnät ovat erittäin tärkeitä. Ostokuitista tulee selvitä, että osto on ollut veroton ja tietyissä tilanteissa myös syy siihen. Esimerkiksi toiselta verovelvolliselta ostettaessa laskussa tulee mainita marginaaliverotusmenettelyn soveltaminen.

Myyntilaskussa ei saa olla mainintaa verosta, ellei kyseessä ole tilanne, jossa vain osa myytävästä tuotteesta on marginaaliverotusmenettelyn alainen. Tällainen tilanne voi syntyä, jos myydään käytettyä tavaraa ja tavarankuljetuksesta tai asennuksesta laskutetaan erikseen. Tuote on silloin marginaaliverotusmenettelyssä, eikä sen osalta saa olla merkintää verosta, mutta kuljetus ja asennus laskutetaan normaalin arvonlisäverolain säännösten mukaan.

Menettelyn soveltamisessa on tärkeää myös niin sanottu erilläänpito-velvoite. Se tarkoittaa, että menettelyn alaiset tuotteet on pidettävä erillään muista arvonlisäverolain säännösten alaisista tuotteista. Velvoite koskee sekä kirjanpitoa että

esimerkiksi varastokirjanpitoa. Velvoitteen tarkka noudattaminen on tärkeää, sillä esimerkiksi tavarakohtaisessa marginaaliverotusmenettelyssä maksettavan veron määrä riippuu ostohinnasta, jonka selvittäminen voi olla pitkän ajan jälkeen vaikeaa, jos velvoitetta ei ole noudatettu kunnolla.

Erilläänpito-velvoite koskee myös verokantoja. Eri verokannan alaiset marginaaliverotettavat ostot on kirjattava eri tileille, sillä marginaaliverotusmenettelyssä ostohinnan voi vähentää ainoastaan saman verokannan alaisen tuotteen myynnistä. Tämän työn esimerkissä 7 nähtiin, miten vero muodostuu, kun yritys myy kahden eri verokannan tuotteita. Kirjojen osto ei vaikuta muiden tavaroiden voittomarginaaliin.

Verokantojen lisäksi tuotteet pitää eritellä yksinkertaisen menettelyn ja tavarakohtaisen menettelyn alaisiin tuotteisiin. Kaikki tämä voi vaikuttaa yrittäjän kannalta työläältä, mutta erilläänpito-velvoite on menettelyn soveltamisen kannalta erittäin tärkeä. Hyvin toteutettuna tuotteiden tarkka erilläänpito mahdollistaa muodostuvan veron oikeellisuuden.

Ajallinen kohdistaminen marginaaliverotusmenettelyssä noudattaa arvonlisäverolakeja melko tarkasti. Yksinkertaistetussa menettelyssä kuukauden voittomarginaali syntyy verokauden ostojen ja myyntien erotuksesta. Yksittäisen tuotteen osto voi siis pienentää marginaalia jo ostokuukautena vaikka myynti tapahtuisi vasta myöhemmin. Arvonlisäverolaki sallii sekä maksuperusteisen että suoriteperusteisen kohdistamisen. Tärkeää on kuitenkin huomata, että tilinpäätökseen tulee kohdistaa kaikki suoriteperusteisesti.

Tilanne on kuitenkin toinen jos sovelletaan tavarakohtaista menettelyä. Tavarakohtaisessa menettelyssä ostohinta voi pienentää vain saman tuotteen myynnistä syntyvää voittomarginaalia. Esimerkissä 6 esitetään, miten maksettava vero muodostuu. Niin kauan kuin tuotetta ei ole saatu myydyksi, hankinta käsitellään verottomana ostona.

Marginaaliverotusmenettelyn kirjanpitokäsittely on melko yksinkertainen, kunhan muistaa erilläänpito-velvoitteen. Niin kuin edellä todettiin, tavarakohtaisessa menettelyssä osto kirjataan marginaaliverotettavien ostojen tilille vasta, kun myynti

on tapahtunut. Tässä kohtaa lasketaan ja kirjataan myös myynnin laskennallinen arvonlisävero.

Yksinkertaisessa menettelyssä kirjanpitokäsittely on hyvin samankaltainen kuin normaalin arvonlisäveron alaisissa ostoissa ja myynneissä. Tärkeää on kuitenkin huomata, että marginaaliverotettavat ostot ja myynnit kirjataan tileille bruttomääräisinä. Kirjanpitolautakunta on todennut lausunnossaan 1400/1996, että yksinkertaistettua menettelyä käytettäessä tuotteiden laskennallinen vero voidaan kirjata ostojen perusteella ostojen oikaisueräksi ja arvonlisäverosaamiseksi. Samoin voidaan tehdä myyntien osalta. Luvussa 4.3. esitetään, kuinka marginaaliverotusmenettelyn kirjaukset tehdään.

Suurin syy marginaaliverotusmenettelyn käyttämättömyyteen on todennäköisesti se, ettei siitä tiedetä tai sitä ei osata hyödyntää. Menettelyn soveltamista voidaan pitää myös työläänä. Erityisesti erilläänpito ja laskumerkintävaatimukset voivat tuottaa hankaluuksia yrittäjille, jotka eivät ole tottuneet niin tarkkaan seurantaan.

Marginaaliverotusmenettelyn tuomat hyödyt ovat kuitenkin kiistattomia. Luvussa 4.3. verrataan suoritettavaa arvonlisäveroa marginaaliverotusmenettelyn ja normaalin arvonlisäveromenettelyn välillä. Vaihtotavara Oy:n saama verohyöty kolmen kuukauden ajanjaksolta oli peräti 2 500 euroa. Esimerkkiyrityksemme kuukausimyynti vaihteli 5 000–9 000 euron välillä. Kolmen kuukauden kokonaismyynti oli 17 500 €. Vaihtotavara Oy säästi siis veron määrässä 14 %:ia verrattuna liikevaihtoon. Voidaankin todeta, että mitä enemmän menettelyyn soveltuvaa tavaraa myydään, sitä kannattavampaa on soveltaa marginaaliverotusmenettelyä.

LÄHTEET

Arvonlisäveroasetus 21.1.1994/50

Arvonlisäverolaki 30.12.1993/1501

Joki-Korpela, T.; Jokinen, M.; Klemola, A.; Kontu, J.; Vilppula, T. 2009. Käytännön arvonlisävero-
tus, uudet säännökset. Helsinki: KHT-Media Oy.

Kallio, V. 2009. Käytettyjen tavaroiden marginaaliverotus. Pro gradu –tutkielma. Vero-oikeus. Oi-
keustieteiden laitos. Tampere: Tampereen yliopisto. Viitattu 5.3.2015 [https://tam-
pub.uta.fi/bitstream/handle/10024/80612/gradu03571.pdf?sequence=1](https://tam-pub.uta.fi/bitstream/handle/10024/80612/gradu03571.pdf?sequence=1)

Kirjanpitolautakunta 1400/1996

Koponen, J. 2013. Yrittäjän verokäsikirja. 5., uudistettu painos. Helsinki: Verotieto Oy.

Leppiniemi, J.; Kykkänen, T. 2009. Kirjanpito, tilinpäätös ja tilinpäätöksen tulkinta. Helsinki:
WSOYpro Oy.

Svensk, N. 2011. Käytettyjen autojen marginaaliverotusmenettely arvonlisäverotuksessa. Vero-
tus 1/2011, 90-99.

Tomperi, S. 2013. Kehittyvä kirjanpitolaito. 14., uudistettu painos. Helsinki: WSOY.

Tulli. 2012. Ahvenanmaan veroraja – arvonlisäverotus ja ilmoitusmenettely viennissä ja tuon-
nissa. Viitattu 21.1.2015. [http://www.tulli.fi/fi/yriyksille/verotus/ahvenanmaa/arvonlisaverotus/li-
satietoa/Ilmoitusmenettely_alv.pdf](http://www.tulli.fi/fi/yriyksille/verotus/ahvenanmaa/arvonlisaverotus/li-satietoa/Ilmoitusmenettely_alv.pdf)

Verohallinto. 2009. Yritysjärjestelytilanteiden arvonlisäverotuksesta. Viitattu 5.2.2015.
[http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Arvonlisaverotus/Muutokset_verovelvollisuu-
dessa/Yritysjärjestelytilanteiden_arvonlisaver\(14319\)](http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Arvonlisaverotus/Muutokset_verovelvollisuu-
dessa/Yritysjärjestelytilanteiden_arvonlisaver(14319))

Verohallinto. 2010. Käytettyjen tavaroiden sekä taide-, keräily- ja antiikkiesineiden marginaalive-
rotusmenettely. Viitattu 28.11.2014. [http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Arvonlisave-
rotus/Menettely_ilmoittaminen_maksaminen_ja_palautukset/Kaytettujen_tavaro-
den_seka_taide_kerail\(14300\)](http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Arvonlisave-
rotus/Menettely_ilmoittaminen_maksaminen_ja_palautukset/Kaytettujen_tavaro-
den_seka_taide_kerail(14300))

Verohallinto. 2014. Arvonlisäverovelvollisen opas. Viitattu 28.11.2014. [http://www.vero.fi/fi-FI/Yri-
tys_ja_yhteisoasiakkaat/Yhdistys_ja_saatio/Arvonlisaverotus/Arvonlisaverovelvolli-
sen_opas\(33102\)](http://www.vero.fi/fi-FI/Yri-
tys_ja_yhteisoasiakkaat/Yhdistys_ja_saatio/Arvonlisaverotus/Arvonlisaverovelvolli-
sen_opas(33102))

Äärilä, L.; Nyrhinen, R. 2013. Arvonlisäverotus käytännössä. 9., uudistettu painos. Helsinki: Sa-
noma Pro Oy.